

Water- en roofvogels 2005

Roelof Boddaert

Inleiding

In Fitis 39(3) uit 2003 schreef ik: "Het valt niet mee om hartje zomer bij een buitentemperatuur van 32°C in de schaduw verslag te doen van de voorbije Midwintertelling". En nu in 2005 zit ik bij ongeveer dezelfde temperatuur hetzelfde werk te verrichten, nl. verslag doen van de Midwintertelling 2005, de 39^e alweer.

In tegenstelling tot 2004 verliep de telling dit jaar bijna rimpelloos. Alle plots zijn geteld, we hebben weer hoog gescoord in vergelijking met het hoogste aantal vogels ooit gehaald. Afgestudeerden van de tellerscursus hebben zich zeer verdienstelijk gemaakt door mee te tellen en enkele leemtes vakkundig op te vullen.

Teldata en -gebieden

Dit jaar was de voorkeursdatum 15 januari met uitwijkmogelijkheden tussen de 14^e en de 17^e en zoals gewoonlijk met het advies het strand op vrijdag of maandag te tellen in verband met mogelijke drukte. Het gehele ons toegewezen gebied, inclusief de Haarlemmermeer, beslaat dit jaar nog steeds 44 plots. Alle plots zijn geteld door 30 tellers en 16 medetellers, 8 tellers meer dan vorige jaren.

Het weer

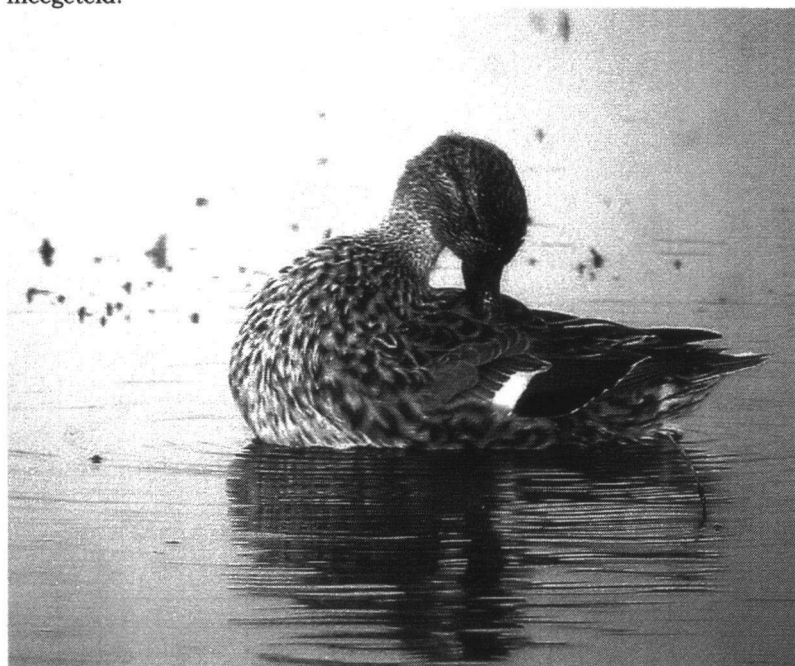
De eerste helft van december is het rustig weer, niet te koud, niet te warm en met nauwelijks enige nachtvorst.

Een week voor Kerstmis moeten buitenstaanders een paar keer krabben, maar met de Kerst is het alweer zacht en nogal winderig. Derde Kerstdag lijkt het even te gaan winteren, maar ook dat is van korte duur, want we bereiken de jaarwisseling bij een temperatuur van rond de 7°C. Dan heel even een dipje maar verder tot aan de teldag winderig en, voor de tijd van het jaar, warm weer. Tellen doen we de eerste dag bij -1°C en het gezang van een Merel. Mooi weer. Zondag zelfs prachtig. Daarna vervallen we weer in het oude patroon: winderig warm.

Watervogels

Aan watervogels hebben we dit jaar 66 soorten geteld (zie tabel 1). Nemen we daar ook de roofvogels en de extra soorten bij dan komen we op een totaal van 76. Vorig jaar waren dat er 59, maar dat was door niet geplande omstandigheden dan ook een rampjaar. Het heeft dan ook geen enkele zin om de resultaten van 2005 met die van 2004 te vergelijken. Drie dingen vallen op: het hoge aantal Futen (3500), geteld door bovengetekende bij de strandtelling vanaf Paviljoen Zuid tot aan paal 71.5 en dat was wel de eindgrens van mijn plot, maar die van de futen echt niet! Dan het hoge aantal Canadese Ganzen. Overgevlogen vanuit België? En tenslotte het aantal Kieviten, Watersnippen en Wulpen, naar alle waarschijnlijkheid een gevolg van het zachte weer.

We hebben één nieuwkomer: de Rosse Grutto. De Roodhalsgans hebben we al eerder gehad, maar deze keer zou dat ook een ontsnapping kunnen zijn en dan is ook nog de prachtige Keizergans gezien in de Hekslootpolder, maar die was zo onschuw dat we die maar niet hebben meegeteld.

De meeste Wintertalingen werden in Spaarnwoude geteld. Foto Roy Slaterus.

Tabel 1. Resultaten van de waterwildtelling 2004. AWD = Amsterdamse Waterleidingduinen, IJM = IJmuiden en kustzone, NZK = Noordzeekanaal, SPW = Recreatiegebied Spaarnwoude, HM = Haarlemmermeer.

Soort	2004	2005	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Knobbelzwaan	368	347	52		3	138	39	115
Kleine Zwaan	2	3				3		
Wilde Zwaan	64	56	50				6	
Zwarte Zwaan	2	4						4
Rietgans	108							
Toendra Rietgans	348	402				2	400	
Kolgans	1	140		7		133		
Grauwe Gans	814	1176		17	1	890	25	260
Soepgans	538	549			7	121	189	232
Indische Gans		1				1		
Canadese Gans		60				50	8	2
Brandgans	2	3				2		1
Roodhalgans		1					1	
Gans spec		1				1		
Nijlgans	409	557	8		7	141	87	314
Casarca		2						2
Bergeend	31	84			6	25	48	5
Muskuseend	2	2						2
Mandarijneend	2	2	2					
Smient	4897	6064	1	18	2102	3499	444	
Krakeend	624	873	15	3	179	176	375	125
Wintertaling	355	619	43		45	326	143	62
Wilde Eend	6397	6782	263	3	144	936	3678	1758
Soepeend	595	425	16		1	128	196	84
Pijlstaart		8	3			5		
Slobeend	70	135	32		5	43	33	22
Krooneend	9	4	4					
Tafeleend	495	442	153			46	118	125
Kuif/Tafeleend	1							
Kuifeend	1949	2182	987		7	378	632	178
Toppereend		1				1		
Eidereend		5		5				
Brilduiker	70	83	73	1			2	7
Nonnetje	17	29				18	3	8
Middelste Zaagbek	5	1		1				
Grote Zaagbek	67	74	42		1		14	17
Parelduiker		1				1		
Dodaars	155	123	42	1	7	16	44	13
Fuut	239	3830	19	3515	21	29	211	35
Aalscholver	339	464	36	74	66	145	123	20

Tabel 1. Vervolg.

Soort	2004	2005	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Kuifaalscholver		2		2				
Roerdomp	1	3	1			1		1
Blauwe Reiger	221	177	17	1	1	67	65	26
Rosse Stekelstaart								
Waterral	5	38	13			2	22	1
Waterhoen	1015	988	9	1	6	245	338	389
Meerkoet	8070	7436	497	94	172	1846	3478	1349
Scholekster	6	18		13	1	3	1	
Kluut								
Goudplevier		5						5
Zilverplevier								
Kievit	302	775				218	429	128
Kanoetstrandloper								
Drieteenstrandloper	15	178		178				
Paarse Strandloper		7		7				
Bonte Strandloper		7		1		6		
Kemphaan		2				2		
Bokje		1						1
Watersnip	6	27	1			13		13
Rosse Grutto		1		1				
Wulp		16				16		
Tureluur	1							
Witgat	2	7				7		
Oeverloper		1			1			
Steenloper		47		47				
Dwergmeeuw	6							
Kokmeeuw	4167	4873		306	154	959	2143	1311
Stormmeeuw	574	670		284	1	202	117	66
Kleine Mantelmeeuw	5							
Zilvermeeuw	2080	3958		3175	170	299	142	172
Grote Burgermeester		1						1
Grote Mantelmeeuw	114	111		91	8	4	1	7
Drieteenmeeuw	1	10		10				
Zeekoet	1	2		2				
Totaal incl. meeuwen	35567	44915	2381	7858	3116	11144	13555	6861
Totaal watervogels	28288	34200	2380	3745	2781	9415	10722	5157

Roofvogels

In tabel 2 zouden de getelde roofvogels en uilen moeten staan. Maar we hebben dit jaar helemaal geen uilen meer! Het is voor het eerst sinds 1991

dat er geen uilen geteld zijn in ons gebied en ik mag wel aannemen dat Yvonne Schutter, die elk jaar wel goed was voor wat Ransuilen, er dit jaar naarstig naar gezocht heeft. Voor de rest nauwelijks verschil met vorig jaar, behalve dan dat Havik en Sperwer boompje gewisseld hebben.

Tabel 2. Resultaten van de roofvogeltelling 2005. Legenda zie tabel 1.

Soort	2004	2005	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Bl. Kiekendief	1							
Havik	6	15	3	1	1	1	1	8
Sperwer	13	7	1			2		4
Buizerd	106	105	18	1	3	33	16	34
Torenvalk	30	37	1		2	19	13	2
Smelleken		1					1	
Slechtvalk	2	3			1	1	1	
Ransuil	8							
Totaal	166	168	23	2	7	56	32	48

Extra soorten

We klimmen weer wat uit het dal van 2004 (zie tabel 3), maar dat hebben we dan voornamelijk aan de Fraters van Fred te danken. Opmerkelijk is wel dat we (dankzij de warme winters?) steeds meer IJsvogeltjes gaan tellen. In 2003 hadden we er namelijk niet één.

Tabel 3. Resultaten Extra Soorten 2005. Legenda zie tabel 1.

Soortnaam	2004	2005	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
IJsvogel	2	7	3		1	2	1	
Grote Gele Kwikstaart	5	4	3					1
Frater		15			15			
Sneeuwgorst		3		3				
Totaal	7	29	6	3	16	2	1	1

De krenten in de pap

De eerder gemelde Roodhalsgans en de Keizergans zou je als krenten kunnen beschouwen, maar gezien de aard van de ontmoeting zullen we het dit jaar zonder krenten moeten doen.

Nog één belangrijke mededeling

Ik zou de pijp aan Maarten willen geven. M.a.w. ik wil stoppen met het coördineren van de Midwintertelling.

Er is bij de Vogelwerkgroep momenteel voldoende jong en fris talent, dacht ik, dat staat te popelen om dit baantje van me over te nemen. Meld je dan aan bij Eef Kieft of bij mij en vooral niet bang zijn, want de Midwintertelling van januari 2006 kunnen we nog samen doen.

Tot slot

Jullie op- en aanmerkingen zijn of worden ook nu weer genoteerd en verwerkt, evenals aan- en afmeldingen van tellers. Is iemand dit jaar verhinderd, dan zou het prettig zijn als hij/zij mij daar zo spoedig mogelijk van op de hoogte brengt, zodat ik tijdig voor vervanging kan zorgen en zijn er nog leden die graag aan dit spannende gebeuren willen deelnemen, dan kunnen zij zich bij mij melden.

Midwintertellers opgelet! Naar alle waarschijnlijkheid is in 2006 de teldatum 14 januari. Reserveer die datum alvast maar. Later in het jaar zal ik jullie de definitieve datum nog bevestigen.

Hierbij aan alle onderstaande (mede)tellers mijn hartelijke dank voor jullie medewerking:

M. Abrahamse	P. van Holland	M. Ooms
F. Alink	F. Hopman	M. Schalkwijk
R. Boddaert	E. Huijssteeden	M. Scholten
H. Boersbroek	J. Jong	J. Schouten
T. v. d. Boomen	P. de Jong	Y. Schutter
L. van der Brugge	Chr. Kemp	M. v. d. Stoop
N. Buiten	J. Kottman	J. Stuart
E. Bulten	J. Krant	K. Stuart
F. Cottaar	H. Krikke	G. Terpstra
C. van Deursen	B. v. d. Kruis	H. Vader
A. Ehrenburg	C. Looij	R. van der Vlerk
S. Geelhoed	R. Luntz	P. van Vliet
L. van Goor	F. Manger	L. Wieringa
R. Groen	K. de Mooij	E. Wokke
H. Groot	S. Mulder	
E. van Herwerden	P. de Nobel	

Roelof Boddaert, 023-5717773, roboda@casema.nl